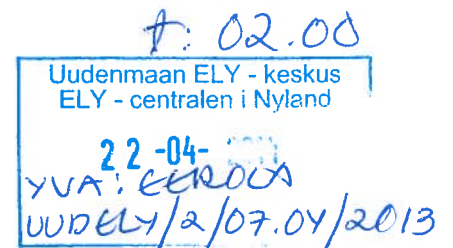

Uudenmaan ELY-keskus
Kirjaamo
PL 36, 00521 HELSINKI

1

Asia: BIO-YVA/Helsingin Energia

Lasuntonani ilmoitan, että pidän ko. hankkeen ilmastovaikutuksia suurimpana ympäristön pilaajana ja sen vuoksi ainut oikea ratkaisu on Helsingin energian ns. 0+-ratkaisu, jossa nykyisissä voimalaitoksissa käytetyn hiilen sekaan syötetään se määrä puupohjaista biopolttoainetta, mikä on teknistaloudellisesti mahdollista. Samanaikaisesti käynnistetään suunnitelmat, jolla lähivuosina tiensä päähän tulevat lämpövoimalaitokset ja CHP-laitokset korvataan suurilla, tehokkailla lämpöpumppulaitoksilla.

Perustelut:

Matemaattinen totuus hiilidioksidipäästöjen minimoinnissa Suomessa on korvata kaikkea mahdollista fossiilisin polttoainein tuotetun energian kulutusta sähköenergian kulutuksella. Tämä totuus on voimassa jo nyt eduskunnan päättämien energialinjausten toteuduttua. Tämä totuus vahvistuu vuosi vuodelta, koska lähes kaikki uudet innovaatiot päästöttömän energian tuotannossa (aaltoenergia, aurinkopeilit, suuret aurinkokennokennöt, vetyenergiaratkaisut, fuusiovoimalaitokset jne. jne.) tuottavat sähköenergiaa.

Tämä matemaattinen totuus edellyttää, että kaikkialla, missä sähköenergian teknistaloudellinen käyttö on mahdollista, sitä tulisi myös käyttää.

Biopolttoaineita, joiden pitkän tähtäimen tulevaisuus hiilidioksidipäästöjen vähentäjänäkään ei ole vielä aivan selvää, tulee käyttää kohteissa, joissa tiedämme sähköenergian käyttömahdollisuuden olevan vielä vuosikymmenien päässä. Tällainen iso päästöjen aiheuttaja on liikenne. Biopolttoainevaramme eivät riitä edes liikenteen kaikkiin tarpeisiin. Niiden käyttäminen lämmitykseen, johon on käytettävissä tehokkaita sähköenergian hyödyntämiseen perustuvia vaihtoehtoja, on siis kokonaispäästöjemme kannalta vahingollista.

CHP-laitosten rakentamista perustellaan usein ns. energiatehokkuudella. Tällaisesta hienosta innovaatiosta Helsingin Energia on kansainvälisesti palkittukin.

Se oli ansaittu palkinto hienosta työstä polttamalla saatavan energian primäärienergiatehokkuudesta. Sitä ei vain saa sotkea koko energiamaailman eli kaikkien energialajien tehokkuusvertailuihin. Me emme voi verrata CHP-laitosten energiatehokkuutta esim. siihen, että tuulimyllyillä ja aurinkopaneeleilla saamme vain todella pienen murto-osan primäärienergiasta käyttöömmme. Näissä energialajeissa meidän toki tulee silti valita käyttöömmme teknistaloudellisesti parhaan hyötysuhteen antavat myllyt ja paneelit ja toki siellä kehitys menee eteenpäin. Emme voi CHP:n energiatehokkuutta verrata edes ydinvoiman energiatehokkuuteen. Esim. hiilellä tuotettu 1 TWh:n CHP-energiämäärä tarvitsee 150.000 tonnia hiiltä. Jos sama sähkö- ja lämpöenergia (1TWh) tuotetaan ydinvoimalla ja lämpöpumpuilla, tarvitsemme uraania 1,5 tonnia. Noiden totaalisesti eri aneiden 150.000 tonnin ja 1,5 tonnin vertaaminen keskenään ei varmasti ole millään tavalla mahdollista. Jos siis asetamme primäärienergiatehokkuuden ykköskriteereiksemme ilmaston suojelussa, niin sitten voimme unohtaa kokonaan ilmaston lämpenemisen ja toimimme kuten ennenkin. Ilmastomme tulee maksimaalisesti suojelluksi, kun ohjaamme energian tuotantoa ja kulutusta energian päästökertoimien avulla. Kulutuspuolella ns. energiatehokkuus on aina valttia joitakin pieniä poikkeuksia lukuun ottamatta.

Loppupäätelmä näistä matemaattisista asioista on Helsingin Energiankin kohdalla: Uusiin polttolaitoksiin ei kannata enää investoida mitään. Niiden kestoaikahan on yli 50 vuotta ja sinä aikana niiden toiminta muuttuu koko ajan suhteellisesti ottaen epäekologisemmiksi. Sen aikaa, kun vanhat polttolaitokset vielä toimivat, niissä kannattaa pienin muutoksin käyttää uusiutuvia polttoaineita. Suunnitelmat kunkin polttolaitoksen korvaamiseksi lämpöpumpulaitoksilla (Onhan Helsingin Energialla toki näistä jo hyviä ja tehokkaita kokemuksiakin) on luonnollisesti tehtävä hyvissä ajoin ennen polttolaitosten lopettamista.

Hyvinkäällä huhtikuun 15. p:nä 2014

2

#:02.00

Uudenmaan ELY - keskus
ELY - centralen i Nyland

30-04-2014

YVA: KEROVA

UUDELY/2/07.04/2013

Uudenmaan ELY-keskus
PL 36
00521 Helsinki
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

**Lausuntona / mielipiteenä ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta
"Biopolttoaineiden käytön lisääminen Helsingin energiantuotannossa" esitän
seuraavan:**

Arvioinnin tavoitteena on ollut tuottaa tietoa, joka tukee Helsingin kaupunginvaltuuston päätöksentekoa vuonna 2015 siitä, rakennetaanko Vuosaaren uusi biopolttoaineita hyödyntävä voimalaitos vai toteutetaanko Hanasaaren ja Salmisaaren voimalaitoksille muutosinvestoinnit biopolttoaineiden osuuden kasvattamiseksi.

LAUSUNTO

Tavoite on asetettu liian suppeasti, koska siinä ei ole otettu huomioon, että Vuosaaren nykyisten voimalaitosten fossiilinen maakaasu on kokonaan ja edullisesti korvattavissa biokaasulla ja kaasutusprosessissa syntyvä biohiili on sellaisenaan käyttökelpoista Hanasaaren ja Salmisaaren voimalaitoksissa kivihiihen asemesta.

Helsingin on aika katsoa energiaratkaisuaan parhaan tiedon mukaisena kokonaisuutena ja sitouttaa valtio tiukasti päätökseensä, kytkeytyhän Helsingin ratkaisuun koko maan huoltovarmuus, valtakunnalliset bioenergiatavoitteet ja metsien kestävän ja lisääntyvän käytön turvaaminen.

Vaihtoehdot 0+ ja 2 ovat lähinnä käyttökelpoiset seuraavissa perusteluissa esitetyn ratkaisun toteuttamiseksi. Siinä Vuosaaren nykyisten voimalaitosten maakaasu korvattaisiin synteettisellä luonnonkaasulla, biokaasulla ja Hanasaaren ja Salmisaaren voimaloiden kivihiihi korvattaisiin kaasutuksen yhteydessä syntyvällä puuhiilellä.

Perustelut:

Suomet talousmetsät muodostavat valtavan, 20 miljoonan hehtaarin laajuisen aurinkopaneelin ja biohiilivaraston. Metsämme kasvavat vuosittain runkopuuta noin 100 miljoonaa kiintokuutiometriä. Siitä kolmasosa jää käyttämättä. Kun tämä käytettäisiin soveltuvin osin energiantuotantoon, voitaisiin turvata sekä metsien kasvun lisääntyminen

että puuvarannon jatkuva kasvu. Ellei tähän ryhdytä, metsiemme kasvu taantuu ja hiilinielu heikkenee.

Metsät tuottavat vuosittain runkopuuta 35 miljoonaa kiintokuutiometriä enemmän kuin sitä poistuu hakkuissa ja luonnonpoistumana. Kasvun lisäys on noin miljoona m³ vuodessa. Puuston tilavuus on viimeisten 50 vuoden aikana lisääntynyt lähes 60 % ollen nykyisin 2300 miljoonaa m³. (Metsätilastollinen vuosikirja 2013, s.35)

Maahamme tuotiin vuonna 2013 Venäjältä maakaasua ja kivihiiltä noin 1,7 miljardilla eurolla. Siitä kaasun osuus oli 1,2 miljardia (www.tulli.fi). Helsingin käyttämän maakaasun ja hiilen energiamäärä saataisiin helposti eteläisimmän Suomen talousmetsien hakkuusäästöistä. Tämä edellyttäisi miljardin euron kertainvestointia kolmeen kaasutuslaitokseen, joissa valmistettaisiin puusta biokaasua syötettäväksi maakaasuverkkoon ja puuhiiltä kivihiiivoimaloihin.

Puuta poltettaessa siitä kaksi kolmannesta palaa palokaasuina, yksi kolmannes hiilenä. Tämä suhde on optimaalinen ajateltaessa kaasun ja hiilen suhdetta Helsingin Energian polttoainetarpeessa. Kaasutuslaitostekniikka hallitaan ja kilpailevia laitevalmistajia on useita.

Helsinki suunnittelee korvaavansa energiantuotannossa kivihiiltä metsähakkeella ja pelletillä. Kummatkin ovat kansainvälistä kauppatavaraa. Pääosa pelletistä tuodaan Eurooppaan Kanadasta. Metsähakkeen todennäköisin tuontimaa olisi Venäjä. Enempää hakkeen kuin pelletin käyttö kivihiiivoimaloissa ei olisi tuontia korvaavaa vaan sitä ylläpitävää.

Etelä-Suomen Bioenergiakeskushankkeessa on laskettu yhden 4 TWh:n kaasutuslaitoksen terminaaleineen maksavan 300 M €. (Rusanen, A. 2013. Energiapuun hankinta ja terminaalijärjestelmät – Esimerkkinä Hattulan Merven alue. Hämeen uusiutuvan energian tulevaisuushanke. Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin) Kolme laitosta käyttäisi puuta ja sahauksen sivutuotteita vuodessa 6 M m³ ja tuottaisi 12 TWh eli Helsingin voimalaitosten tarpeen. Kaasuverkko kulkee Imatralta Saimaan ja Päijänteen eteläpuolitse Sata-Hämeeseen Ikaalisiin ja Uudellemaalle Lohjalle. Parhaita kaasutuslaitosten sijoituspaikkoja ovat kaasuverkon ja uittoväylien - Suur-Saimaa, Päijänne – yhtymäkohdat kuten Lahti ja Lappeenranta sekä päätieverkon ja kaasuverkon solmukohdat kuten Hämeenlinnan seutu, jossa esimerkiksi Hattulan kunnalla on jo pitkälle menevä valmius hankkeen aloittamiseen aluevarauksin ym.

Halvinta energiapuuta korjata, kuljettaa, kuivata ja varastoida on määrämittäinen polttoranka eli kuitupuu. Sen käyttö energiaksi ehkäisee myös metsien ravinteiden ja maahiilen hävikin, mikä seuraa oksien ja kantojen korjuusta. Merkittävää on myös, että energiaksi käyvät kaikki puulajit, mikä tehostaa ja halventaa puunkorjuuta lajittelun

jäädessä pois ja kaukokuljetusmatkojen lyhentyessä. Runsaampi puulajivalikoima myös monipuolistaa metsien rakennetta ja tehostaa metsänhoidon kannattavuutta.

Puun kasvava kysyntä toisi metsänomistajille 250 miljoonan euron vuotuisen lisätulon. Siitä kertyisi pääoma- ja arvonnlisäverona 100 miljoonaa euroa sekä merkittävästi verotuloja lisääntyneestä yritystoiminnasta. Investointi olisi yhteiskunnalle varsin kannattava.

Kuitupuun hankintahinta vuonna 2012 oli 30 € m³ ja havutukin kantohinta 54 € m³ (Metsätilastollinen vuosikirja 2013). 42 €:n keskihinnalla ja 6 miljoonan m³:n lisähakkuilla päädytään 250 M € lisätuloon. Kaasutuslaitokset ja lisääntynyt puunkorjuu loisivat uusia työpaikkoja runsaat 3000, joista suurimman osan puunkorjuuseen. Luvut perustuvat Metsä Groupin Äänekosken yhtä paljon puuta käyttävän sellutehtaan suunnitelmaan.

Valtion tulisi rahoittaa biokaasun ja -hiilentuotannon alkuinvestointia, kaasutuslaitosten ja terminaalien rakentamista. Luontevia toimijoita olisivat valtion osaomistama Gasum ja sahojen ja energiantuottajien yhteisyritys. Helsinki on varautunut lähivuosina merkittäviin energiainvestointeihin. Nämä varat tulee uuden voimalan sijasta ohjata biokaasun tuotantoon. Puun lisääntyvä energiakäyttö takaa sahoille tasaisen tukinsaannon ja tasaisen menekin purulle, joten sahojenkin kannattaa investointi hankkeeseen.

Savujako oli aikoinaan puunostajien tapa jakaa reviirinsä kilpailun vähentämiseksi taloittain, savuttain. Taannoin ostajat rajoittivat kilpailua hintakartellilla. Nyt savujako kulkee ostoalueittain: Stora Enso, UPM ja Metsäliitto ovat rajanneet ostonsa tehtaittensa ympärille. Vanha sanonta, että puu on halvinta tehtaaniipun juuressa, on tämänkin päivän todellisuutta. Uusin savujaon muoto on puiden jakaminen läpimitan mukaan energia- ja ainespuuksi: kuitupuun mitat täyttävän raakapuun korjuulle ei myönnetä haketus- ym KEMERA-tukia, vaan kuitupuukauppa pidetään hintakilpailun ulkopuolella metsäteollisuuden nautintona ja TE-ministeriön päätöksiin lobbaamana.

Metsäteollisuudelle ei tulisi antaa ilmaista kilpailua energiapuumarkkinoilla. Biojalostamot, joissa tuotetaan pieniä määriä korkean jalostusarvon omaavia tuotteita, joilla korvataan vastaavia tuotteita, joiden valmistuksessa on käytetty fossiilisia polttoaineita, voivat nousta perinteisen metsäteollisuuden yhteyteen ja saavat siitä riittävän kilpailuedun. Metsäteollisuus käyttää tuotannossaan kuitupuusta saamaansa bioenergiaa ja on energiaomavarainen ja on bioenergiamarkkinoiden suurin toimija ja vahvin kilpailija ilman erikoisetujakin.

Biokaasun päästöttömästä putkikuljetuksesta johtuen sen valitseminen Helsingin energiantuotannon perustaksi on ulkoisten kustannusten kuten ympäristö- ja terveyshaittojen osalta metsähakkeeseen ja pellettiin verrattuna ylivoimainen.

Koska ulkoisia kustannuksia ei oteta huomioon verrattaessa eri tuotantomuotojen kannattavuutta, tulee valtion ottaa ne huomioon energiainvestointien rahoituksessa.

Valtion investointi olisi perustellusti irrotettavissa valtionyhtiöistä kuten Stora Ensosta. Valtion omaisuuden arvo ja tuotto säilyisi ja muuttuisi samalla strategisesti – huoltovarmuus, kasvihuonekaasujen vähentäminen – perustelluksi.

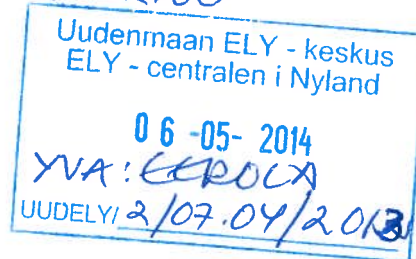
Biokaasun ja –hiilen tuotanto ei kannattaakseen tarvitse tukia, kun kaasu ja hiili poltetaan energiatehokkaissa sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitoksissa. Niissä polttoaineen hyötysuhde on puolta parempi kuin erillistuotantolaitoksissa ja maksukyky siten hyvä. Kaasutuksesta ja puuhiilenpoltosta syntyvä tuhka on sellaisenaan käyttökelpoista lannoitetta eikä jätettä, kuten Vuosaaren suunnitellun monipolttoainevoimalaitoksen tuhka.

Tasainen raakapuukauppa voisi tarvita tuekseen vapaaehtoisen metsäveron. Veroa maksaisivat vain ne, jotka jättävät metsänsä hoitamatta, mutta eivät myöskään sitoudu omistusaikaiseen suojeluun. Vero kannustaisi metsänhoitoon tai metsästä luopumiseen. Hoidon taso on helposti selvitettävissä tilakohtaisesta metsäsuunnitelmasta.

Helsingin on aika katsoa energiaratkaisuaan parhaan tiedon mukaisena kokonaisuutena ja sitouttaa valtio tiukasti päätökseensä, kytkeytyhän Helsingin ratkaisuun koko maan huoltovarmuus, valtakunnalliset bioenergiatavoitteet ja jo pitkään huomiotta jäänyt metsien kestävän ja lisääntyvän käytön turvaaminen.

#: 02.00

3

Mielipide "Helsingin Energian biopolttoaineen käytön lisääminen" -hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Ilmastovanhemmat ry on poliittisesti sitoutumaton yhdistys, joka vaatii päättäjiltä ripeitä toimia kasvihuonekaasupäästöjen hillitsemiseksi. Olemme saaneet osallistua "Helsingin Energian biopolttoaineen käytön lisääminen" -hankkeen YVA-prosessin aikana ryhmähaastatteluun, jossa myös meidän näkemyksiämme eri investointivaihtoehdoista on kuultu. Olemme olleet tähän mahdollisuuteen tyytyväisiä.

Olemme perehtyneet valmistuneeseen YVA-selostukseen ja pidämme sitä ansiokkaana. Arvioinnissa on useiden sidosryhmien toiveiden mukaisesti tarkasteltu erikseen sitä vaihtoehtoa, että mahdollisessa uudessa Vuosaari C -voimalaitoksessa käytettäisiin 100% uusiutuvaa biopolttoainetta. Eri investointivaihtoehtojen vaikutukset kasvihuonepäästöihin ja sitä kautta ilmastoon on esitelty selkeästi.

Kaikkien hankevaihtoehtojen todetaan riittävän vuodelle 2020 asetettujen päästövähennystavoitteiden saavuttamiseen. Mielestämme tämä tarkasteluperspektiivi on liian lyhyt: investoinnista päätettäessä vuoteen 2020 on enää viisi vuotta. Koska valvomme lastemme sukupolven etuja, olisimme pitäneet suotavana, että raportissa olisi eksplisiittisesti arvioitu eri vaihtoehtojen todennäköisiä vaikutuksia myös vuoden 2050 päästövähennystavoitteiden toteutumiseen.

Helsingissä 29.4.2014

Ilmastovanhemmat ry:n puolesta

7.5.2014

t: 02.00

Uudenmaan ELY - keskus
ELY - centralen i Nyland
07-05-2014
YVA: KEROVA
UUELY/2/07.04/2013

Uudenmaan ELY-keskukselle

Lausunto Helsingin energiantuotannon biopolttoaineiden lisäyksen yva-selostuksesta

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri lausuu yva-selostuksesta seuraavaa:

Yva-selostus on hyvin tehty, sillä siinä on tarkasteltu mahdollisen uuden Vuosaaren monipoltto-ainevoimalaitoksen (VE1) aiheuttamia luonto- ja muita vaikutuksia monipuolisesti. Yva-prosessissa on myös osallistettu asukkaita ja muita sidosryhmiä esimerkillisesti. Selostuksen painotukset VE1:n ja VE2:n toteuttamiskelpoisuuden suhteen ovat kuitenkin ristiriidassa selostuksen sisällön kanssa. SLL:n Uudenmaan piirin näkemys yva-selostuksen perusteella on, että uuden voimalaitoksen rakentaminen (VE1) vaikuttaisi selvästi haitallisemmin lähiluontoon kuin Hanasaaren ja Salmisaaren toiminnan jatkaminen niin, että niissä osa polttoaineesta on biopolttoainetta (VE2). Alla eriteltyjä huomioita VE1:n ja VE2:n vaikutuksista. VE0+:n olemme jättäneet tarkastelun ulkopuolelle, koska se ei todellinen vaihtoehto.

Ilmanlaatu

Kaikki vaihtoehdot täyttävät rikkidioksidi-, typenoksidi- ja hiukkaspäästöjen osalta IE-direktiivin ehdot ja alittavat ilmanlaadun ohje- ja raja-arvot.

Ilmasto

VE1 ei pienentäisi Helenin hiilidioksidipäästöjä VE2:sta enempää. Päinvastoin sen kokonais-päästöt (sis. fossiiliset ja bioperäiset päästöt) olisivat VE1.2:ssakin (Vuosaari C 100% biomassa) hieman suuremmat kuin VE2:ssa. Selostuksessakin todetaan lisäksi, että laskelmat on tehty olettaen, että puubiomassa on hiilineutraalipolttoaine, mitä se ei kuitenkaan ole nykytutkimusten mukaan. Tämä kyseenalaistaa VE1:n realistisena vaihtoehtona alentaa hiilidioksidipäästöjä ottaen huomioon sen arviolta yli kaksinkertaisen hinnan VE2:een verrattuna.

Pintavedet, kalasto ja kalastus, sedimentit

VE1:n rakentaminen (sedimenttien ruoppaus ja läjittäminen merialueelle) ja toiminta (jäähdytysvedet) vaikuttavat haitallisesti pintavesien laatuun, planktonleviin, vedenalaiseen kasvillisuuteen, pohjaeläimistöön sekä kalastoon uudella alueella (Vuosaari). Näin ollen VE1:n ei voi katsoa edistävän vesipuitteidirektiivin mukaisen merialueen hyvän ekologisen tilan saavuttamista.

Maa- ja kallioperä sekä pohjavesi

VE1:stä on arvioitu aiheutuvan voimalaitoksen rakentamisen ja toiminnan aikana vain vähäisiä haitallisia vaikutuksia maa- ja kallioperään sekä pohjaveteen. VE1:n vaatiman energiatunnelin toiminnanaikaiset vaikutukset pohjaveden pinnankorkeuteen on sen sijaan arvioitu kohtalaisen merkittäviksi.

Kasvillisuus ja eläimistö

VE1:ssä aiheutuu haittaa luonnolle sekä rakentamis- että toimintavaiheessa. Rakentamisen takia menetetään arvokkaita luontotyyppisiä ja huomionarvoisten kasvilajien kasvupaikkoja sijoitettiinpa kivihiihen käyttövarasto mihin tahansa kolmesta vaihtoehdoisesta paikasta (A1, A2, B). Melun arvioidaan voivan häiritä linnustoa sekä Vuosaaren voimalaitoksen rakentamis- että toimintavaiheessa.

Luonnonsuojelualueet

VE1 vaikuttaa merkittävimmin Porvarinlahdella, joka on osa Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet Natura-alueita. Melutason nousun arvioidaan nostavan herkimpien lintulajien häviämisen riskiä. Energiatunnelista voi puolestaan aiheutua rakentamisen aikana häiriötä Vanhankaupunginlahden lintuvesien Natura-alueelle. VE2:lla ei ole luonnonsuojelualueisiin kohdistuvia vaikutuksia. Rakentamisen aikaisen ruoppauksista aiheutuvan samentuman mahdollinen leviäminen Natura-alueen vesialueelle arvioidaan erittäin vähäiseksi. Jäähdytysvesillä ei arvioida olevan vaikutusta luonnonsuojelualueisiin.

Maankäyttö ja yhdyskuntarakenne

Kuten yva-selostuksessa todetaan, hankkeella on vaikutusta Vuosaaren ja Hanasaaren maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen. Ottaen huomioon, että Kalasataman rakentaminen ei ole edistynyt suunnitelmien mukaan johtuen mm. suunniteltujen kalliiden townhouse-tyyppisten omakotitalojen huonosta kysynnästä ja keskuksen rakentamisen viivästymisestä rahoittajien puuttuessa (ja suunnitelmien supistuessa ilmeisesti tämän takia), VE2:ssa Hanasaaren kärjestä ”menetetävät” 1900 asukkaan asunnot ja 200 työpaikkaa voidaan sijoittaa alueelle tarvittaessa rakentamalla enemmän ja korkeampia taloja, joissa on myös pienempiä asuntoja kuten yksiöitä. VE2:n ”kielteisiä” vaikutuksia on siis helppo lieventää kaavamuutoksilla, jos siihen löytyy poliittista tahtoa.

Kaupunkikuva, maisema ja kulttuuriperintö

VE1:n vaikutukset on arvioitu aiheellisesti suuremmiksi kuin VE2:n.

Liikenne ja melu

VE1:llä on selvästi enemmän ja merkittävämpiä kielteisiä vaikutuksia kuin VE2:lla.

Ihmisten terveys, elinolot ja viihtyvyys

VE1:n on ihmisiin kohdistuvien terveys- ja viihtyvyysvaikutustenkin osalta VE2:sta haitallisempi vaihtoehto.

Elinkeinoelämä, aluetalous ja työllisyys

Vaikutukset työllisyyteen, asuntomarkkinoihin ja kunnallisten palvelujen kysyntään eivät eroa VE1:n ja VE2:n välillä lukuun ottamatta VE1:n rakentamisalalla mahdollisesti tuomaa pientä tilapäistä (paikallisen kotimaisen?) työvoiman kysynnän kasvua.

Luonnonvarojen käyttö ja voimalaitoksen käytöstä poisto

Yva-selostuksessa todetaan aiheellisesti, että on syytä seurata EU:ssa meneillään olevaa kiinteiden biopolttoaineiden kestävyyskriteeridirektiivin valmistelua, sillä se voi muuttaa käsitystä siitä, miten puu ja sen eri jaokset luokitellaan uusiutuvaksi energiaksi.

VE1:een liittyvän energiatunnelin louhinnasta syntyvä murske tulee sijoittaa jonnekin. SLL:n Uudenmaan piiri suhtautuu kriittisesti kaikkiin meritäyttöihin.

Hanasaaren voimalaitoksen mahdollisen purkamisesta aiheutuvat vaikutukset arvioidaan vähäisemmiksi kuin Vuosaaren uuden voimalaitoksen rakentamisesta aiheutuvat.

Sivutuotteiden käsittely

VE1:n sivutuotteiden hyötykäyttö riippuu lopullisesta polttoainekoostumuksesta, mikä ei lopulta eroaisi välttämättä juurikaan VE2:n polttoainekoostumuksesta.

Riskit ja häiriötilanteet

Vaihtoehtojen välillä ei ole merkittävää eroa.

Yhteisvaikutukset

Luonnon osalta VE1:llä olisi haitallisia yhteisvaikutuksia etenkin Östersundomin yleiskaavan kanssa. Melun lisäksi kumuloituvia vaikutuksia aiheutuisi lisääntyvästä suorasta häiriöstä ja elinympäristöjen pienentymisestä. Huomioitava on myös, että mahdollisen uuden Vuosaaren C voimalaitoksen (VE1) rakentaminen edellyttää uuden voimajohdon rakentamista Länsisalmen sähköasemalta Vuosaareen.

Lopuksi SLL:n Uudenmaan piiri haluaa korostaa energian säästöä ja energiatehokkuuden parantamista ensisijaisina hiilidioksidipäästöjen vähennyskeinoina.

Lisätietoja

- puheenjohtaja Sirkku Manninen, puhelin 040 5631546, sirkku.manninen@helsinki.fi

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON UUDENMAAN PIIRI RY

Sirkku Manninen
puheenjohtaja

Tapani Veistola
luonnonsuojeluasiantuntija

Kielosto Sini

f: 02.00

5

Lähtetty: 7. toukokuuta 2014 15:34
Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa
Aihe: Vuosaaren voimalasuunnitelma

Uudenmaan ELY - keskus
ELY - centralen i Nyland

07-05-2014

XVA: EKROLA

UUDELY/2/07.04/2013

Arvoisat suunnittelijat,

mielestäni Uudenmaan energiaratkaisuja tulisi suunnitella aidosti ympäristön kannalta kestävästä lähtökohdista. Vuosaaren kaavaillussa voimalassa poltettaisiin muodossa tai toisessa mm. puuta, joka olisi kenties peräisin omista tai naapurimaamme metsistä? Tämä ei ole kannatettavaa, eikä hiilineutraalia energiapolitiikkaa. Helsingin suunnitelmissa tulisi painottua kauaskantoiset ja kestävät energiaratkaisut, joten aie luonnonsuojelualueen kupeeseen rakennettavasta voimalasta tulisi ehdottomasti hylätä!

Ystävällisesti

6

Lähtettäjä:

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry
Suojelusihteeri Aili Jukarainen
Annankatu 29 A 16
00100 Helsinki
suojelusihteeri@tringa.fi

f:02.00
Uudenmaan ELY - keskus
ELY - centralen i Nyland
08-05-2014
YVA: KEROCA
UUP/ELY/2/07.04/2013

Vastaanottaja:

Uudenmaan ELY-keskus
Asemapäällikönkatu 14
PL 36
00521 HKI
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Asia: Biopolttoaineiden käytön lisääminen Helsingin energiantuotannossa — mielipide ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Mielipiteen jättää Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa r.y. (rek.nro 116.353). Yhdistyksen tarkoituksena on edistää ja kehittää lintuharrastusta, lintujen- ja luonnonsuojelua sekä toimia alueensa lintuharrastajien ja tutkijoiden yhdyssiteenä. Yhdistyksen toiminta-alue on Helsinki ja sen ympäristö (entinen Uudenmaan maakunta sekä Sipoo entisellä Itä-Uudellamaalla).

Tringa ry on tutustunut mainittuun ympäristövaikutusten arviointiselostukseen ja lausuu siitä mielipiteenään seuraavaa.

Tringa keskittyy tässä mielipiteessä suunnitellun Vuosaaren voimalaitoksen (VE1) linnustovaikutusten sekä luonnonsuojelualueille kohdistuvien vaikutusten arvioinnin tarkasteluun.

Vuosaaren voimalavaihtoehdon (VE 1) vaikutukset linnustoon

Linnuston osalta ympäristövaikutusten arviointi vaikuttaa huolellisesti laaditulta. Hankealueella ja sen ympäristössä on tehty kolmen kartoituskerran linnustaselvitys. Tärkeimmät vaikutusmekanismit linnustoon on tunnistettu (suojavyöhykkeen kaventuminen, melu ja habitaatin menetys). Erityisesti hankalammin hahmotettavaa melun vaikutusmekanismia linnustoon oli avattu referoimalla aiheesta laadittuja tutkimuksia. Hankealueen ja sen lähiympäristön arvokkaiksi lintukohteiksi valitut alueet oli selvitetty Helsingin kaupungin luontotietojärjestelmästä.

YVA-selostus ei kuitenkaan tunnista Vuosaaren täyttömäen linnustollista merkitystä täysin. Alue on Helsingin luontotietojärjestelmässä nimetty II-luokan lintualueeksi, ja tällä statuksella sitä selostuksessa käsitellään. Vuosaaren täyttömäen linnustollinen merkitys on kuitenkin todettu tätä laajemmaksi Tringan vuonna 2011 julkaisemassa "Maakunnallisesti tärkeät lintualueet ja niiden tunnistamisen Uudellamaalla" -raportissa. Täyttömäen alue on yksi Uudenmaan harvoista ruisrääkän keskittymistä ja se on merkittävä myös pikkulepinkäiselle ja muille muutolla levähtäville varpuslinnuille. Kohde yltää linnustonsa puolesta lähes maakunnallisesti merkittävien alueiden joukkoon. (Ellermaa 2010.)

Kaikki VE 1:n liittyvät, ympäristövaikutusten arvioinnissa tutkitut perustamisvaihtoehdot vaikuttavat linnustoon kielteisesti. Merkittävimmät vaikutukset ovat vaihtoehdolla B, jossa kivihiilivarasto sijoitetaan Porvarinlahden ja satama-alueen väliseen metsään. Vaikutuksia vaihtoehdon toteuttamisella olisi niin rakentamisen kuin käytönkin aikana.

Luonnonsuojelulain 65§:n arviointi

Ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä Vuosaaren sijoitettavan voimalavaihtoehdon vaikutukset Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet -Natura-alueeseen on arvioitu luonnonsuojelulain 65§:n tarkoittamalla tavalla.

Arvioinnissa on tutkittu monipuolisesti voimalahankkeen vaikutuksia erityisesti Porvarinlahden linnustoon. Osittain arviointi toteaa muutokset vähäisiksi siksi, että ne kohdistuvat verrattain pienelle alueelle useamman lintulahden muodostamasta kokonaisuudesta. Östersundomin lintuvesien linnustolliset arvot ovat heikentyneet 1990-luvulta. Vaikka Vuosaaren sataman linnustoseuranta ei ole osoittanut, että sataman rakentamisella olisi ollut haitallisia vaikutuksia mainituille lintulahdille, on lahden linnuston tilanne keho, eikä se salli enää minkäänlaista heikentämistä. Vaikutuksia olisi ensisijaisesti tullut verrata mahdollisuuksiin jälleen saavuttaa tämä tilanne eikä tilanteeseen, jossa linnustoarvot ovat jo heikentyneet.

Porvarinlahden olosuhteet tulee säilyttää esimerkiksi kirjokertulle suotuisina, jotta lajilla olisi edellytykset palata alueelle vielä tulevaisuudessa. Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet Natura-alueen perustietolomakkeelle on merkitty kaksi paria kirjokerttuja.

Pelkästään Östersundomin yleiskaavaluonnoksen vaikutukset on arvioitu niin merkittäviksi, ettei kaavaluonnos olisi ollut toteutettavissa sellaisenaan. Yleiskaavaa on muokattu luonnoksesta, jotta sen vaikutukset Natura-alueelle olisivat vähäisemmät. Kyseisellä kaavalla tavoitellaan kuitenkin edelleen erittäin massiivista asukasmäärän lisäystä ja epäsuotuisia vaikutuksia Natura-alueeseen on todennäköisesti hyvin vaikeaa välttää. Näiden kahden hankkeen yhteisvaikutusten arvioimisessa tulisi noudattaa varovaisuusperiaatetta ja todeta YVA:n johtopäätösten sijaan, että niiden merkitys on todennäköisesti vähäistä suurempi.

Muuta

Ympäristövaikutusten arviointiprosessi on vaikuttanut kiitettävän avoimelta: osallisia on pyritty laajasti tavoittamaan ja saamaan mukaan keskusteluun.

Lopuksi

Tringan mielestä VE 1:ä ei tule toteuttaa sen luontovaikutusten vuoksi. YVA:ssa painotetut asuntorakentamiseen liittyvät positiiviset vaikutukset vaikuttavat melko vähäisiltä, eivätkä voi kompensoida Vuosaaren alueella luontoon kohdistuvia haitallisia vaikutuksia. Östersundomin lintulahdet eivät enää salli heikennyksiä ja ennen kuin alueen tilaa on ryhdytty tuloksellisesti parantamaan, ei niiden vaikutusalueelle tule sijoittaa toimintaa, joka uhkaa heikentää niiden luontoarvoja vähääkään. Luontodirektiivin edellyttämässä yhteisvaikutusten arvioinnissa tulee olla erityisen huolellinen.

Helsingissä 8. päivänä toukokuuta 2014
Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —
Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry

Seppo Vuolanto
Puheenjohtaja

Lähteet:

Ellermaa, M. 2010: Maakunnallisesti tärkeät lintualueet ja niiden tunnistaminen Uudellamaalla. Tringa 37. - 38: 140 – 173. Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry.

Uudenmaan ELY-keskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Lausunto Helsingin Energian biopolttoaineiden käytön lisääminen Helsingin energiantuotannossa -hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Yleistä

Allekirjoittaneet yhteisöt ovat 19.1.2014 antaneet Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastolle lausunnon nykyisten maakaasukäyttöisten voimalaitosten Vuosaari A ja Vuosaari B läheisyyteen suunnitteilla olevan uuden biopolttoainetta hyödyntävän Vuosaari C-voimalaitoksen kaavoitukseen liittyvistä kysymyksistä. Yhteisöt toteavat, että useimmat lausunnossa esitetyt mielipiteet ja arviot ovat edelleen relevantteja.

Nyt valmistuneessa arviointiselostuksessa on lueteltu ja tarkasteltu kiitettävän laajasti erilaisia ympäristöön ja voimalaitoksen turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä, joista todetaan, että ne otetaan suunnittelussa huomioon ja siten haitat ja riskit voidaan minimoida.

Seuraavassa kuitenkin keskitytään nyt valmistuneen YVA-selostuksen muutamisiin ongelmiin Vuosaaren suunnitellun uuden voimalan osalta.

YVA-selostus on puutteellinen

Selostus jää kuitenkin puutteelliseksi, koska siinä otetaan huomioon vain voimalaitosalueen ja sen lähiympäristöön liittyviä vaikutuksia. Biopolttoaineen hankintaa ja alkuperää koskevat kysymykset, joista voimalaitoksen suunnittelussa olisi tullut aloittaa, ovat YVA-selostuksessa jääneet vähäisemmälle huomiolle.

Hankkimalla biopolttoaineet kotimaasta olisi voitu puhua energiatuotannon kasvihuonepäästöjen minimoinnista Suomessa. Mikäli jätetään biopolttoaineiden osalta ulkomailta hankitun polttoaineen varaan, ei voida aidosti puhua kasvihuonepäästöjen vähennyksestä Helsingin energiatuotannossa.

Voimalaitosten keskittämiseen liittyvistä riskeistä

Jo nykyisellään Vuosaari A ja Vuosaari B tuottavat kaavahankkeen aineistojen mukaan Helsingin sähköntarpeesta 75 % ja kaukolämpötarpeestakin 50 %. Kun Vantaan Energian uusi Långmossebergenin jätteenpolttolaitos Vuosaaren naapurissa alkusyksystä aloittaa varsinaisen tuotantokäyttönsä, on pääkaupunkiseudun energiantuotanto poikkeuksellisen vahvasti keskittynyt seudun itäiselle reunalle.

Energiatuotannon lisääntyvä keskittäminen yhdelle alueelle kasvattaa asukkaille ja luonnolle koituvia haittoja lisääntyvien liikennemäärien, ilman epäpuhtauksien ja meluhaittojen

vuoksi. Vaikka Helsingissä vallitseva ilmavirtaus on lounainen, suuri osa pieninopeuksisten tuulien suunnista jakautuu esitetyn tuuliruusun mukaan melko tasaisesti eri ilmansuuntiin eivätkä paikalliset inversioilmiöt ole alueella harvinaisia. Voimalakeskittymä ja lisääntyvät liikennepäästöt ovat tällöin aito ongelma.

Koko Helsingin voimala- ja satamatoimintojen keskittäminen samalle alueelle Vuosaaressa voi myös tulevaisuudessa muodostua mahdollisten kriisi-, sota-, tai muiden poikkeustilanteiden kannalta huonoksi ratkaisuksi. Nykyiset voimalat ja suursatama muodostavat jo nyt Vuosaaressa Helsingin energiataloudelliselle ja logistiselle haavoittuvuudelle ongelmallisen tiivistymän. Kokonaisvaltainen kriisitilannearvio jää selvityksestä puuttumaan.

Mahdollisten katkokkien vaikutuksia voimalaitosten sähkösaannissa ja -siirrossa ei YVA-selostukseen ole liitetty. Kaiken kaikkiaan selvityksessä luotetaan prosessien ja laitteistojen sekä ympäristövaikutusten osalta siihen, että kun niistä tehdään yksityiskohtaiset riskianalyysit suunnittelun edetessä, niin mahdolliset riskit joko poistuvat tai ne saadaan hallintaan.

C-voimalaitoksen maisemalliset vaikutukset

YVA-selostuksessa todetaan, että voimalaitosrakenteet ovat suurikokoisia ja pääasialliset maisemalliset haitat kohdistuvat pääosin läheisille virkistysalueille, mutta että vaikutukset Vuosaareen ja sen kaupunkikuvaan olisivat vähäisiä. Näin ei kuitenkaan ole, sillä C-voimalaitoksen massiivisilla rakennuksilla ja korkealla piipulla on selkeä kaupunkikuvaa heikentävä vaikutus lähes 40 000 asukkaan Vuosaaressa.

Jos laitos alueelle päätetään rakentaa, hankkeen jatkosuunnittelussa on keskityttävä oleellisesti myös voimalarakennusten maisemaa pilaavien ympäristövaikutusten minimointiin.

Helsingissä 8.5.2014

Vuosaari-Seura ry

Vuosaari-Säätiö rs

for a living planet®

WWF

Lintulahdenkatu 10
FIN-00500 Helsinki

Puh. 09 7740100
Faksi: 09 77402139
www.wwf.fi
info@wwf.fi

f: 02.00

Uudenmaan ELY - keskus
ELY - centralen i Nyland
08-05-2014
YVA: KEROOLA
UUDELY/2/07.04/2013

Uudenmaan ELY-keskus

8.5.2014

VIITE: Lausuntopyyntö ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta / UUDELY/2/07.04/2013
ASIA: WWF Suomen lausunto

WWF kiittää mahdollisuudesta lausua Helenin ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta ja toteaa asiasta seuraavaa:

WWF katsoo, että esitetyistä vaihtoehdoista numero 1 (Vuosaaren C-voimalaitos) olisi ympäristö- ja ilmastovaikutuksiltaan paras ja kannatettavin vaihtoehto. Jotta hanke toteutetaan mahdollisimman kestävästi ympäristön kannalta, tulisi seuraavien reunaehtojen toteutua:

- 1) Fossiilisten polttoaineiden eli hiilen ja turpeen käytöstä tulisi luopua kokonaan uudessa voimalaitoksessa.
- 2) Voimalaitoksen aiheuttamia päästövähennyksiä tulisi arvioida Helsingin vuoden 2030-2050 tavoitteiden mukaisesti, koska voimalaitoksen käyttöikä on pitkä. Vuoden 2020 päästövähennystavoite tulee tavoittaa Vuosaaren voimalasta riippumatta, sillä voimala valmistuu vasta vuoden 2020 jälkeen.
- 3) Vuosaaren monipolttolaitoksen tulisi olla kooltaan minimoitu ja sen käyttöaika tulisi optimoida talvikuukausiin, jotta laitoksen käyttämän bioenergian negatiiviset ympäristövaikutukset voidaan minimoida. Hanasaaren voimalan ja Vuosaaren voimalan tuotannon erotus tulisi kattaa hajautetun uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden lisäämisen mallilla (esimerkiksi WWF:n kaupunkienergiaraportin: <http://wwf.fi/mediabank/4476.pdf> mukaisesti)
- 4) Vuosaaren voimalan bioenergian hankinnan tulee olla kestävä ja ottaa huomioon bioenergian mahdolliset negatiiviset vaikutukset metsien hiilensidontaan sekä metsäluonnon monimuotoisuuteen. Tämän vuoksi käytettävän biomassan hankinnan tulee täyttää seuraavat kriteerit:
 - (a.) Ilmastovaikutukset: Bioenergia hankinnan päästövähennyksiä arvioidessa tulee huomioida myös epäsuorat päästöt, jotka aiheutuvat, kun metsään ja metsämaahan sitoutunut hiili vapautuu hyödyntämisen yhteydessä luonnollista prosessia nopeammin ilmakehään. Hankinnassa tulee ottaa huomioon myös puutavaralajikohtaisten päästökertoimien väliset erot. Tästä johtuen WWF ei suosita kantoja käytettävän Vuosaaren voimalaitoksen polttoaineena.
 - (b.) Metsäluonnon monimuotoisuus: Vuosaaren voimalaitoksen polttoainehankinta ei saa olla esteenä Etelä-Suomen suojelualueverkoston kehittämiselle. Polttoainehankinnassa tulee ottaa huomioon hakkutähteiden keruun negatiivinen vaikutus metsän ravinnekiertoon ja sen vuoksi riittävä määrä hakkutähdettä tulee jättää metsään ylläpitämään ravinnetasapainoa. Lahopuun määrä on määritetty yhdeksi tärkeimmistä tekijöistä metsälajiston monimuotoisuudelle. Tämän vuoksi WWF suosittaa että hakkuiden yhteydessä taataan riittävä lahopuun määrä metsässä.
- 5) Helsingin Energian tulisi toteuttaa vastaava kivihillivoimalan alasajo seuraavaksi Salmisaaren voimalaitoksen kohdalla.

Maailman luonnon säätiö (WWF)
Suomen rahasto

Jari Luukkonen
Suojelujohtaja

Hanna-Liisa Kangas
Ilmastovastaava

Aleks Heiskanen
Asiantuntija

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry
Helsingfors naturskyddsförening rf
Kotkankatu 9
00510 Helsinki
helsy@sll.fi

t: 02.00
Uudenmaan ELY - keskus
ELY - centralen i Nyland
08-05-2014
YVA: EGROGA
UUDELY/2/07.04/2013

Uudenmaan ELY-keskus
PL 36
00521 Helsinki
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Asia: Mielipide Helsingin Energian biopolttoaineiden käytön lisäämisestä Helsingin energiantuotannossa -hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry (Helsy) kiittää mahdollisuudesta lausua ko. YVA:sta. **YVA-selostus on hyvin tehty.** Siinä on tarkasteltu mahdollisen uuden Vuosaaren monipolttolaitoksen (VE1) aiheuttamia luonto- ja muita vaikutuksia monipuolisesti. YVA-prosessissa on myös osallistutettu asukkaita ja muita sidosryhmiä esimerkillisesti.

Helsyn mielestä monipolttolaitosta ei tulisi rakentaa Vuosaaren johtuen sen luonto-vaikutuksista. Vaihtoehdolla VE1.2 (100% bio) olisi eniten kielteisiä vaikutuksia sekä luontoon että ihmisiin (taulukko 33-1). Monipolttolaitos, jossa uusiutuvan poltto-aineen (ainakin alkuvaiheessa lähinnä hakkeen) osuus voisi olla 100% tai vähintäänkin 60% ja loput 40% voisi olla kivihiihtä, **ei myöskään vähennä hiilidioksidipäästöjä verrattuna VE2-vaihtoehtoon** (Hanasaari ja Salmisaari 60% kivihiihi ja 40% biopolttoaine). Lisäksi on huomioitava, että **VE1:ssä Salmisaari polttaisi joka tapauksessa 95% kivihiihtä**, joten Helsingistä ei tulisi kivihiihivapaata VE1-vaihtoehdonkaan toteutuessa. Helsyn mielestä YVA:ssa painotetaan lopussa asuntorakentamiseen liittyviä vähäisiä "positiivisia" vaikutuksia liikaakin, todennäköisesti poliittisista syistä.

Tärkeimmät syyt kielteiseen kantaamme ovat seuraavat:

Kaikissa luontoa ja ympäristöä koskevissa vertailuissa **VE1 häviää eli sen ympäristövaikutukset ovat suuret, kohtalaiset tai pienet**, riippuen siitä mitä tarkastellaan. Ainoa positiivinen ympäristövaikutus VE1-vaihtoehdosta tulisi Hanasaaren voimalaitoksen lakkauttamisesta, eikä sitäkään ole arvioitu merkittäväksi. VE1:n potentiaaliset vähäiset positiiviset vaikutukset tulisivat talous- ja kaavoituspuolelta, jos asuntojen kysyntä ja taloudellinen tilanne loisivat niille edellytykset.

YVA:sta saa sen käsityksen, että suurin osa VE1:n biopolttoaineesta olisi metsähaketta (80-90 % bio-osuudesta, loput pellettiä), josta huomattava osa tuotaisiin proomuilla satamaan. **Etelä-**

Suomen metsiin kohdistuviin mahdollisiin ekologisiin haittavaikutuksiin ei kuitenkaan otettu VE1-vaihtoehdossa kantaa. Siinä ei myöskään arvioitu hiilinielun muutoksia, joten hiilidioksidin kannalta VE1-vaihtoehdon hiilidioksidipäästöt ja –säästöt saattavat olla arvioitu liian optimistisesti verrattuna VE2:een.

Vuosaaren satamaan joudutaan rakentamaan biopolttoaineiden (ilmeisesti pääosin metsähakkeen) vastaanottamista varten uusi pitkä ja massiivinen laituri. Laituri kaventaisi entisestään Granösundetia ja satamassa jouduttaisiin taas ruoppaamaan. Ruoppauksesta aiheutuva veden samentuminen voisi puolestaan johtaa monenlaisiin ympäristöhaittoihin. Satamassa on edelleen samoja myrkkyjä kuin ennenkin, vaikka niistä osa on jo sataman rakentamisvaiheessa "ruopattu pois". Vesialueiden kasvi- ja kalakannat eivät ole vielä toipuneet edellisistä satamaruoppauksista, jos koskaan sitä edes tulevat tekemään.

Hiilivaraston sijoittamiseen liittyy merkittäviä luontoon kohdistuvia haittavaikutuksia kuten arvokkaiden luontotyyppien menettämistä ja metsäalueen pirstoutumista. Lähettyvillä on myös arvokkaita lintupaikkoja direktiivilintulajeineen. Lisäksi häiritsevää melu, sekä rakennus-vaiheessa että myöhemmin, on arvioitu haitalliseksi.

VE1-vaihtoehdon monipolttoainevoimalaitoksen rakentamiseen liittyy lisäksi uuden 12 km pituisen energiansiirtotunnelin rakentaminen Vuosaaresta Hanasaareen. Tämä tunneli kulkisi syvällä maan alla ja on verrattavissa pieneen metrotunneliin. Matkan varrelle rakennettaisiin lukuisia kuiluja maan päälle. Tunneli kulkee pohjavesialueiden läpi, josta saattaa muodostua negatiivisia ympäristövaikutuksia. Voimalalle olisi myös tehtävä uusi 400 kilovoltin voimajohto Vuosaaresta Länsisalmeen. Ilmeisesti Svartabackenin itäpuolella kulkeva voima-linja pirstoisi maisemaa.

VE1.2-vaihtoehdo vaatisi valtavan puubiomassamäärän, jonka hankkiminen vaikuttaisi merkittävästä Etelä-Suomen metsiin. Helsingin mielestä kannattaisi antaa Etelä-Suomen (ja/tai Venäjän Karjalan) metsien kasvaa ja toimia hiilinieluinä sekä tuottaa muita tärkeitä ekosysteemipalveluja sen sijaan että niiden puustoa poltetaan hakkeena energian tuottamiseksi. Laajamittainen hakkeen poltto Helsingissä lisäisi mitä todennäköisemmin painetta polttaa turvetta muualla Suomessa, millä olisi ilmastolle, soille ja järville tuhoisat vaikutukset. Helsingin korostaa energian säästämistä ja energiatehokkuuden parantamista ensisijaisina hiilidioksidipäästöjen vähentämiskeinoina.

Helsingissä 8.5.2014
Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen puolesta,

Antti Halkka
Varapuheenjohtaja

Johanna Kare-Haavisto
Järjestösihteeri

LAUSUNTO 9.5.2014

Helsingin seudun Maan ystävät ry
Mechelininkatu 36 B
00260 Helsinki
helsinki@maanystavat.fi

f: 02.00

Uudenmaan ELY - keskus
ELY - centralen i Nyland
09-05-2014
YVA: EERO LA
UUDELY/2/07.04/2013

Uudenmaan ELY-keskus
Asemapäällikönkatu 14
PL 36
00521 Helsinki
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Mielipide Biopolttoaineiden lisääminen Helsingin energiantuotannossa -hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnista

Helsingin seudun Maan ystävät toteaa, että konsulttiyhtiö Ramboll oy:n tuottama ympäristövaikutusten arviointi Helsingin Energian biopolttoaineiden käytön lisäämisestä antaa vahvat perusteet investoinnille sataprosenttisesti biomassaa polttavaan voimalaan Vuosaassa.

Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi on ensisijaisen tärkeää, että Helsingin energia- tuotantoa ei sidota vuosikymmeniksi kivihiiileen, mitä Hanasaaren ja Salmisaaren voimaloiden kunnostaminen tosiasiassa merkitsisi. Helsingin Energian investointipäätöksellä on merkittäviä ilmastovaikutuksia jo myös lyhyellä aikavälillä, sillä ympäristövaikutusten arvioinnissa todetaan Vuosaaren sataprosenttista biomassaa polttavan voimalan vuosittaisten päästövähennysten olevan puolitoistakertaiset (-1 400 kilotonnia CO2-ekv.) remontoituihin Hanasaaren ja Salmisaaren voimaloihin verrattuna (-920 kilotonnia CO2-ekv.).

Ympäristövaikutusten arvioinnista käy ilmi, että vaikka Helsingin kaupunki onnistuisi saavuttamaan lyhyen aikavälin ilmastotavoitteensa sekä Vuosaaren biomassavoimalan että remontoitujen Hanasaaren ja Salmisaaren voimaloiden avulla, niin jälkimäisessä vaihtoehdossa vuoden 2050 hiilineutraaliustavoitteen saavuttaminen edellyttäisi käytännössä vielä olemassaolemattomien hiilidioksidin talteenoton ja varastoinnin teknologioiden (carbon capture and storage, CCS) kehittämistä lähivuosikymmeninä.

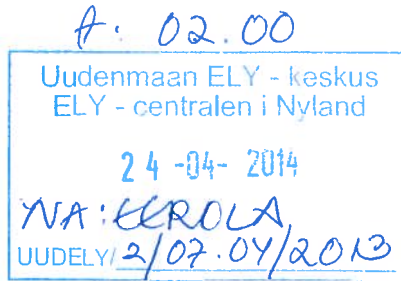
Helsingin seudun Maan ystävät korostaa kaupungin asettamien ilmastotavoitteiden olevan riittämättömiä ja nojaavan tarpeelliseksi osoitettujen välittömien ratkaisujen sijasta spekulatiiviseen, tulevaisuudessa mahdollisesti kehitettävään teknologiaan. Kunnianhimoisempia ponnisteluja sekä hiilestä kaikin keinoin eroon pyrkimistä on vaatinut myös YK:n ilmastopaneeli IPCC keväällä julkaisemassa raportissaan. Helsingin kaupungin on kannettava vastuunsa ilmastonmuutoksen hillitsemisestä jo siksi, että Helsingin energian päästöt vastaavat viittä prosenttia koko Suomen ilmastopäästöistä.

Investointipäätöksellä on energiatalouden lisäksi myös merkittäviä kaupunkirakenteellisia vaikutuksia. Helsingin kaupungin alueella on vain vähän kaavoitettavaksi sopivia alueita, mikä on nostanut asumisen hintaa merkittävästi.

Esitetty Vuosaaren vaihtoehto mahdollistaisi Hanasaaren kaavoittamisen muuhun käyttöön. Mikäli Hanasaaren voimalan käyttöikää pidennetään, kaupunginosan muuttaminen asuin- ja toimitilakäyttöön ei ole mahdollista. Samanlaista tilannetta ei ole Vuosaaren vaihtoehdon kohdalla. Päätöksellä on myös huomattavia vaikutuksia liikenteen toimivuuden kannalta. Hanasaaren voimalan käytön jatkaminen vaarantaisi lisäksi koko Kruunuvuorenrannan kaupunginosan rakentamisen osayleiskaavan mukaisena: Hanasaaren laivaliikenne käytännössä estää Kruunuvuorenselän siltayhteyteen kuuluvan Kruunuhaan ja Sompasaaren välisen raitiovaunu- ja polkupyöräsillan rakentamisen. Tämä silta olisi tärkeä myös Kalasataman liikenteelle.

Helsingin seudun Maan ystävät ry:n puolesta

19.4.2014

YVA
ARVIOINTISELOSTUS

11

KOMMENTTI YVA ARVIOINTISELOSTUKSEEN "Biopolttoaineiden käytön lisääminen Helsingin energiatuotannossa"

Sörnäistenniemen ja Sompasaaren alueelle on tulossa merkittävä määrä asutusta, että räjähdysten, tulipalon, savukaasujen ja melun riskit on otettava huomioon ja arvioitava huolellisesti:

TURVALLISUUS

Alueen suunnittelussa otettava huomioon suuronnettomuuden vaara, etenkin jos Hanasaaren voimalaitoksella otetaan käyttöön pellettejä. Pelletit ovat kuivia, räjähdysherkkiä polttoaineita, jotka vaativat käsittely – ja varastointilaitteiden huolellista suunnittelua. Ulkomailta useiden tulipalojen kokemusten perusteella varoetäisyydet voimalaitoksesta ja pelletin käsittelylaitteista tulee olla vähintään 300 metriä. Arviointiselostuksessa Kuva 20-18. Ote Sörnäistenrannan-Hermannin osayleiskaavassa suuronnettomuuden vaikutusta ei ole huomioitu, koska asutusta on suunniteltu liian lähelle voimalaitosta ja pelletin käsittelyjärjestelmiä.

MELU

Arviointiselostuksen liitteen "Melumallinnusraportti (Ramboll 2013)" Taulukon 1. VNp 993/1992 mukaiset yleiset melutason ohjearvot sallivat uusille asuinalueille yöaikaan (22-07) melun enimmäismäärän Leq 45 dB(A).

Melumallinnusraportin liitteessä 6.1 Hanasaaren B-voimalaitoksen nykytilanteen melukartan (Helsingin kaupungin meluselvitys, voimalaitokset; Akukon 2012) mukaan voimalaitostoiminta aiheuttaa yli 45 dB(A) melun hyvin laajalla alueella (Suvilahti, Kalasatama, Sörnäistenniemi, Sompasaari, Nihti) eikä ohjearvoihin päästä lähellekään. Vaikka mahdollisten pellettijärjestelmien rakentaminen ei oleellisesti lisää jo korkeaa melutasoa niin satamatoimintojen lisääntyvä melu on otettava huomioon.

"Hakaniemeläinen"